

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A válság.

Burián báró küldetése.

Budapest, máj. 18. Mint Bécsből jelentik, a király Burián István báró közös pénzügyminisztert Budapestre utazása előtt egy óra hosszat tartó különkihallgatáson fogadta. Burián báró titkára kíséretében tegnap este 9 óra 5 perczkor érkezett Budapestre és a nyugati pályaudvarról a Hungária-szállóban levő lakására hajtatott.

Megérkezése után Burián báró a sajtó több képviselőjét fogadta, akikhez így szólt:

— Amiként láthatják, uraim, ide érkeztem és sejtethetik, hogy minő misszióval. A szövetkezett parlamenti többség tagjaihoz jöttem külön megbízással.

Arra a kérdésre, hogy missziója minő jellegű, Burián báró így válaszolt:

— Ami missziómat illeti, mondhatom, arról szó sincs, hogy én lennék hivatalos kabinetet alakítani. Ez oly kombináció, amely teljességgel ki van zárva. Ismétlem, erről szó sincs. Különben pedig megbízásom természetesen a koalícióhoz szól és én azt a koalíciónak fogom átadni.

Megkérdezett, hogy a szabadelvű

párttal fog-e tárgyalni, Burián báró nemmel felelt.

Arra a kérdésre, hogy megbízása kiterjed-e a katonai dolgokra vagy egyéb-re is, azt válaszolta:

— Erről nem nyilatkozhatom.

Végül megkérdezett, hogy találkozott-e Bánffy Dezső báróval, a miniszter ezt a leghatározottabban megczáfolta és kijelentette, hogy nem is tudta, hogy Bánffy Bécsben járt.

Megjegyzendő, hogy Kossuth Ferencz, Jusch Gyula és több más ellenzéki vezérlőférfi ez idő szerint nincs Budapesten, de azt hiszik, hogy ma estére megérkeznek, úgy hogy Burián báró velük is érintkezésbe léphet.

Ellenzéki körökben egyébként erősen kételkednek Burián báró megbízásának sikerében.

Budapest, máj. 18. A politikai körök élénken foglalkoznak Burián báró küldetésével. Burián ideérkezését ssak péntekre vagy szombatra várták, így tehát Kossuth Ferencz, Jusch Gyula és mások nyugodtan elutaztak a fővárosból.

Burián báró ma délelőtt sorra elhagyta a vezérlőbizottság tagjainak lakására és mindenütt leadta névjegyét, ezzel jelezve látogatását. Apponyi Albert gróft személyesen is fölkereste, de félhivatalos jelentés szerint vele nem tanácskozott, csupán beszélgetett, minthogy a tanácskozásokat Kossuth Ferenczcel óhajtja

megkezdeni, mielőtt Kossuth visszaérkezik. Azután Zichy Aladár gróttal, Darányi Ignáczzal és Bánffy Dezső báróval fog tanácskozni. Burián báró tanácskozásai mindenesetre befolyással lesznek a képviselőház munkaprogramjára is.

Tisza István Budapesten.

Budapest, máj. 18. Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel Gesztről visszaérkezett Budapestre.

Az orosz forrongás.

Kalajevet kivégezték.

Szent-Pétervár, máj. 18. Kalajevet, Szergiusz nagyherceg gyilkosát, akit tudvalevőleg kötél által való halálra ítélték, tegnap kivégezték. Mikor az igazságügy-miniszter az elítelt részére kegyelmet kért, II. Miklós csár nem is válaszolt; csak szótlannul nézett ki az ablakon.

A varsói lázongás.

Varsó, máj. 18. A lázongó néptömeg tegnap este a Mirovszka-utczában üldözőbe vett három titkos rendőrt. Kettő súlyos sebekkel borítva elmenekült, a harmadikat egy háztömb zugába szorították, hol a szorongatott rendőr revolverével védekezett, miközben egy munkást agyonlőtt és kettőt megsebesített. A városban nagy a rémület. Minden üzlet be van zárva.

"A TENGERPART" TÁRCZÁJA.

A lapályon.

Irtá: Kronborg Péter.

A lelkész lak termékeny kertjével együtt olyan volt a hosszúra elnyúlt jütlandi lapályon, mint egy oázis. Tiszteletreméltó vén fák veszik körül a fehér épületet, a nagy udvart göcsös gyümölcsfaival és puha pázsitjával. A fehérre meszelt templomtorony tülemkedik az épületen s a kert legmagasabb fáján, s fönt a haranglábról, a vörös cseréptető alatt, remek kilátás nyílik a messze lapályra, melynek barnás színe sajátságosan szomorú hangulatot ad a tájnak.

Ebben a lelkész lakban töltöttem nyári szünidőmet s beleszerettem a lelkész legidősebb leányába, Karenbe.

A leány viszonzta érzelmeimet s bár semmi tervet nem szőttünk a jövőre nézve s drága titkunkat senkinek el nem árultuk, mégis megállapított dolgunk tartottuk, hogy örökre egymáséi vagyunk. Még nagyon jól emlékszem arra az utolsó estére, melyet együtt töltöttünk; kint jártunk a lapályon s néztük a nap nyugtát. Lassan mentünk a temetőhöz vezető, egyre emelkedő uton. Sűrű fehér köd borult az egész tájra, mely elmosta a tárgyak körvonalait s álomszerűen megszépített mindent.

A leány megállt; megfordultam, hogy bájos alakját szemlélhessem.

Szőke haja göndör volt a halántéka tájékán. Világos ruhája kivéhetetlenül folyt szét a ködben. Földöntuli lénynek látszott, mert husból és vérből való ember csak nem lehet oly légiesen könnyed, angyaltiszta és ártatlan. Magam is más szférában képzeltem magamat, hol emberi szemeim előtt láthatatlan titkok bontakoztak ki.

— Mily csendes itt minden, — suttogá boldogan.

Körülnézet s a mutatóujjával intett, hogy ezt az ünnepeles csendet valahogy meg ne zavarjam.

Azután lehajolt és letört egy ágat a hangabokokról, a kabátomra tűzte s ezt mondta:

— A mai estét sohasem szabad elfelejtened. Én is mindig eszemben fogom tartani, mert ez az este köti össze a lelkünket örökre. Sohasse felejts el.

Azután hirtelen a karom után nyult s derült hangulatban mentünk tovább, mialatt a szél el-elkapkodta a kis torony harangjának a szavát. Senki sem sejtette a szerelmünket.

De mi sem sejtettük, hogy ez lesz utolsó találkozásunk.

Másnap Kopenhágában voltam s dolgaim után láttam. Kényelmes kis padlásszobám volt a legkedvesebb tartózkodóhelyem, mert

csak ott voltam egyedül a nyári vakációbeli emlékeimmel.

Egy este szokásom szerint a nyitott ablaknál ültem s álmodozva néztem a karsu tornyot, mely ez este furcsán fenyegetőleg emelkedett a csillagokkal hímes mennyboltozat felé. Az óra tizedt ütött s tompa hangja tompa zugással hatolt föl csöndes szobáskámba. Gépiesen számláltam az ütéseket, mikor hirtelen fényt láttam föl villanni. Nem tudtam elfordítani tőle a tekintetemet. Egy fehér alak bámult át hozzám.

— Karen! — kiáltottam. — Karen!

De abban a pillanatban eltűnt. Halk harangszó érte a fületem, mely lassanként szavakká alakult át, ugyanazokká a szavakká, melyekkel tőlem életem legboldogabb órájában elbucszott: „Soha el ne felejts!”

Azon az éjszakán természetesen nem tudtam elaludni.

Pár nappal később véletlenül megtudtam, hogy Karen épp azon este halt meg hirtelen, anélkül, hogy beteg lett volna.

Nagyon meggyászoltam, visszavonultam a világtól és senkit sem türtem meg magam mellett. Tíz esztendőbe telt, míg ifjú szerelmem történetét úgy ahogy felejtettem s elraktároztam azt ereklyetartómba az elszáradt hangág mellé, melyet már csak nagyon ritkán néztem meg.

Egyszer néhány jó barátommal ki akartam randulni. Este egy vidéki kis kocsmába értünk

A háboru.

Rosdesztvenszkij fölmentése.

Szent-Pétervár, máj. 18. A *Petersburgszki Lisztok* jelenti, hogy *Rosdesztvenszkij* tengernagy a szolgálat alól való fölmentését kérte nagyfokú idegessége miatt. Helyét *Birilev* tengernagy fogja elfoglalni.

Az orosz hajóhadak találkozása.

Saigon, máj. 18. A két orosz hajóhad az indokínai vizeken találkozott és azután együtt indultak kelet felé. Az *Orel* ispotályhajó Sanghai felé tart.

Páris, máj. 18. *Jouquières* francia kelet-indiai tengernagy visszatért tengeri szemleutjáról Saigonba s onnan jelenti, hogy az orosz hadiflotta ismét respektálja a teljes semlegességet. Az orosz flottán vasszigor uralkodik. A tiszték azt mondják, hogy február óta nem léptek szárazföldre sehol. Rendkívül heves tengeri ütközetre vannak elkészülve. Az egyesült orosz hajóhadak készek a Vladivosztozk felé való előnyomulásra. *Nebogatov* hajóinak száma hatvan; azonban igen ócskák s nagyon piszkosak.

A japán hajóhad.

Amoy, máj. 18. A Halász-szigetéről az összes asszonyokat és gyermekeket átszállították Formosa szigetére. A japán hajóhad egy része Formosa sziget déli vizein czirkál. Az elmúlt éjjel innen rendeltek küldettek a hajóhadnak. Valószínű, hogy a japánok Formosa sziget déli vizein akarják megtámadni az orosz flottát.

Elfogott hajók.

Tokio, máj. 18. A japánok hétfőn Korea déli vizein elfogták a *Linthiden* angol gőzöst, — aznap este pedig a Halász-szigetek előtt a *Quancy Nam* nevű francia gőzhajót. Még nem tudni, miért tartóztatták le a két hajót.

s ott akartunk tölteni némi időt. A földszinti szobákat adták ide. Nagyon fáradt voltam az egész napi hőségtől, kinyitottam az ablakot s egy karszékbe vettem magamat, hogy a vacsora előtt pár percet szundítsak. Hirtelen halk zőrej hallatszott az ablakon, melyre fölbredtem. A gyér alkonyati világításban Karen arcát láttam az ablakrámban, amint a lenyugvó nap bearanyozta szőke haját. Rám nézett. Föl akartam ugrani s hozzá rohanni, de mintha meg lettem volna benuva. Mikor ismét magamhoz tértem, barátaim fölemeltek, ágyba fektettek s orvost hívtak.

A jelenség újra fölidézte szívem fájdalmát az elhunyt után. Még jobban fájt, mint valaha. Az orvos és barátaim egyre azt hajtogatták, hogy csak álmodom s hogy idegeim túl vannak feszülve. Mozognom kellene, többet kellene forognom társaságban, szórakoznom kellene.

Meg kellett nekik igérem, hogy szabadságot fogok magamnak kérni s hogy elutazom. Összecsomagoltam a holmimat s elutaztam. Ugyanabban a falusi koreszmában töltöttem az éjszakát, de nem tapasztaltam semmit. Csalódva vándoroltam tovább, bekalandoztam a jütlandi lapályt, mely most teljes virágjában pompázott s mindenfelől integettek felém az erikavirág apró harangocskáit. Karen sírját akartam látni, tudni akartam, hogy nem nyitotta-e föl valaki, mert éreztem, hogy ez a bizonyosság meg fogja gyógyítani az idegeimet.

Enyhe ősi este volt, mikor a régi temetőbe érkeztem, mely a lelkész lak mögött terült

A semlegesség.

Batavia, máj. 18. Az a holland hadihajóraj, melyet a németalföldi kormány az indo-kinai tengerre küldött, hogy az orosz flotta által veszélyeztetett semlegességet megóvja: miután az orosz hadihajók a holland partvidéket elhagyták — visszatért Bataviába.

A perzsa sah királyunknál.

Páris, máj. 18. A *perzsa sah* táviratilag tudatta az itteni perzsa nagykövettel, hogy Bakuból *Ferencz József* őfelsége meghívására Bécsbe megy és onnan utazik majd Párisba. Hír szerint a sah bécsi látogatása fontos kereskedelmi-politikai ügyekkel van összefüggésben.

A Schweidel-szobor leleplezése.

Zombor, máj. 18. A vértanuhalt *Schweidel* József 1848—49-iki honvédtábornok emléksobrának leleplezése nagy ünnepek közt ment itt ma végbe. Az ünnepre számos küldöttség érkezett ide, köztük a képviselőház küldöttsége is. Az egész város lobogódíszit öltött. Dél előtt a vármegye nagytermében *Latinovics* főispán elnöklelte alatti diszközgyűlés volt, amelyen több hazafias beszédet mondtak. Azután a szobor elé vonultak, amelyet ének és ünnepi szónoklatok közben lelepleztek le. A legnagyobb hatást *Rákosi* Jenő szónoklata keltette. A szobrot szebbnél-szebb koszorúk egész tömegével borították el. A leleplezés után visszatértek a megyeházára, ahol a diszközgyűlést berekesztették. Délután ünnepi ebéd volt.

Öngyilkosságok.

Csell-Dömölk, máj. 18. *Papp* János dúsgazdag földbirtokos ma délelőtt agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka: családi viszálykodás.

Budapest, máj. 18. *Böhm* Vilmos műegyetemi hallgató gyógyíthatatlan idegbetegsége miatt agyonlőtte magát.

el a fehérre meszelt fal mentén. Ráakadtam a sírjára. Egyszerre csak összerezzenem.

Ott jött lent az uton, haján és arcán az akkori alkonyat pirjával, fehér ruhában — mint akkor este.

Nem tudom, hogy féltem-e, erre már nem emlékszem; csak annyit tudok, hogy mozdulatlanul várt, hogy feléje tártam karjaimat s hogy a nevét sutogtam. Csak egy kiáltást hallottam s azután tovasietni láttam. Elájultam. A lelkész lakban gondosan ápolnak, de jó időbetelt, míg magamhoz tértem. A lelkésznek megvallottam ifjúkori szerelmemet, elárultam neki minden titkomat, elmondtam neki a falusi vendéglőben átélt tapasztalatot s azt, hogy ez a jelenség a temetőben most megint ismétlődött.

A lelkész mereven vizsgált a tekintetével.

— A fantázia erőt vett az érzelmeim. Hála istennek, hogy ide került, itt legalább megmenekülhet még. A falusi vendéglőben ugyanaz a jelenség ijesztette meg önt, mint most a temetőben. Az én legfiatalabb leányom volt, ki Karenhez való csodálatos hasonlatossága által az ön fantáziáját tulcsigázta. Akkoriban látogatóban volt a faluban s mikor hazajött, sokat beszélt az ön különös magaviseletéről.

Sokáig, napokig, hetekig maradtam a lelkész lakban. De mikor végre eltávoztam onnan, meg is voltam gyógyulva. Megtaláltam azt a kapcsot, mely fiatalon elhunyt menyasszonyom lelkét összekötötte az enyémmel: mint boldog férj utaztam haza.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hír.** Hatvani *Gaál* Tihor dr., kormányzó-helyettes, hivatalos ügyek elintézése végett Budapesten időzik s csak a jövő hét folyamán tér vissza Fiuméba.

— **Bucsuzás.** Az *Adria* tengerhajózási részvénytársaság tisztikara szép emlékekkel vesztetett búcsút volt igazgatójától, *Frankfurter* Albert-től. A június elsején rendezendő búcsúnnepen remek inicziálékkal díszített emlékalbumot adnak át neki, mely tartalmazni fogja az összes tisztviselők névalírását. Az album gyönyörű rajzát *Ewinger* Antal kormányzósági segédhivatali igazgató készítette.

— **New-yorki főkonzulunk távo-zása.** New-Yorkból írják, hogy cserneki és tarkeői *Desseoffy* Tamás cs. és kir. kamarás, new-yorki osztrák-magyar főkonzul, nyugalomra vágyik és nyugdíjaztatni óhajtja magát. *Desseoffy* főkonzul diplomáciai szolgálatának huszonötödik évét tölti be rövidesen, ebből öt évet Pittsburgban és ötöt New-Yorkban töltött el. Minthogy az utóbbi években egészségi állapota némileg rosszabbodott, nem csoda, hogy most már nyugalomra vágyik. Távo-zása fájdalommal érinti mindazokat, akiknek alkalmuk volt a főkonzullal közelebbi érintkezésbe jutni. *Desseoffy* távo-zása által sokat veszít a magyar nemzeti ügy is, mert amily tősgyökeres magyar ember, oly lelkes hazafi is volt mindenkor. Sokat köszönhetnek neki az amerikai magyarok, mert eltekintve az önálló magyar menedékház létesítésétől, ami csakis az ő fáradozásának köszönhető, ma a főkonzuli hivatal alkalmazottainak is nyolcztized része magyar.

— **Diákok tanulmányutja.** A budapesti VII. kerületi polgári iskola 22 hallgatója érkezett ma Fiuméba, hogy tanítóik vezetésével a tengerpartvidéket tanulmányozzák. A diákok néhány napig maradnak itt. Ma délután a tengerészeti hatóság részéről rendelkezésükre bocsátott *Klotild* gőzösön kirándulást tettek Portoréba és Martinschizába.

— **A magyar királyi tengerészeti akadémia** jövő 1905/1906-iki tanfolyamára való felvétel iránt a kérvények ez évi július hó 15-ik napjáig adandók be az akadémia igazgatóságához. Később beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. Az akadémia-ba való felvétel dolgában szívesen ad felvilágosítást az igazgatóság.

— **A Meteor hadihajó** tegnap kifutott kikötőnkéből, hogy a tengeröblünkben levő horgony-bóják helyét följegyezze és mélységméréseket eszközöljön.

— **Térzene.** A Jellasics gróf nevét viselő 79. gyalogezred zenekara játszik ma este 6 órakor az Adamich-téren. A műsor Sonntag, Massenet, Eulenberg, Franchetti és Robandi műveiből van összeállítva.

— **Fölmentett hirlap.** A budapesti királyi ügyészség perbe fogta olasznyelvű lap-társunkat, a *Voce del Popolo*-t, mert kauzció nélkül politikai cikkeket közölt. Tegnap tárgyalta a budapesti kir. tábla a pert s ennek során *Martich*-ot, a lap kiadóját, a vád alól felmentette. Az államügyész felebbezett az ítélet ellen.

— **Árlejtés.** A Germania-utcza szabályozási munkálatainak biztosítására az árlejtést a városházán szombaton déli 12 órakor fogják megtartani. A munka összértéke 1533 korona 50 fillér s az árlejtés előtt 130 korona bant-pézt teendő le a városi pénztárnál. Az árlejtés zárt ajánlat útján történik.

— **Temetés halott nélkül.** Egy szegény pénzügyőr temetése lett volna tegnap délután a Pomerio-utczából. Kivonultak a végtisztességtételre az elhunyt kártársai, a szárazföldi és tengeri pénzügyőrök is s a halottas ház előtt csapat-sorba álltak fel, tisztjeik vezetésével. Sokáig vártak; de csak nem jött ki a halottas menet a házból, mire az egyik tiszt

megkérdezte az utcán követ aprózó horvát költőt, hogy mikor lesz itt a temetés? »Már nem lesz, — felelte az egykedvűleg, — a halott maga ment a temetőbe!« Vagyis úgy történt, hogy a hullavivők idő előtt jöttek a koporsóért s gyászkiéret nélkül vitték ki a temetőbe, hol a pap beszentelte. A diszkisérlet aztán, re bene gesta, hazament.

— **Meglopott kivándorló.** Egy szegény ember, *Hastenteufel* Máté, Szlavoniából Fiuméba érkezett tegnapi délután, azzal a szándékkal, hogy kivándorol Amerikába. A Deák-korzó 16. számú házában *Skerl* Máriánál bérelt egy ágyat éjszakára. Abban a szobában már volt egy másik utas is, aki látszólag aludt. *Hastenteufel* lefeküdt, 336 korona készpénzt a nadrágja zsebébe s a nadrágot a vánkosa alá tette. Aztán elaludt édesdeden. Mikor felébredt, nadrágja a szoba közepén hevert, természetesen kifosztva, — a hálópajtas pedig eltűnt. A háziasszony előadása szerint az illető 30 éves, *Martin*-nak nevezte magát s angolul és németül beszél. A rendőrség mindenfelé keresi.

— **Tizenegy sebesült.** A városi kórházban tegnap nem kevesebb, mint tizenegy sebesült embert vettek ápolás alá. Többnyire iparosok és munkások s munkaközben sérültek meg. Az illetők ezek: *Gerl* János 35 éves munkás, *Szakács* Lajos 22 éves napszámos, *Gerl* Antal 27 éves munkás, *Michèle* J. 36 éves cipész, *Fausto* M. 32 éves munkás, *Vicinich* Domokos 31 éves napszámos és *Mirko* T. harminczhat éves belgrádi cipész. — Verekedés folytán megsérült *Likosan* Ferencz 28 éves és *Giovanni* F. 44 éves munkás. — Játszás közben két gyermek sebesült meg: *Barkovich* Antal 12 éves és *Mario* M. 13 éves iskolásfiuk.

— **Magyar tengerészeti igazgatás.** Igen hasznos és hézagpótló könyvet írt ezzel a címmel *Král* Miklós dr. Tengerészeti igazgatási jogunk Mária Terézia hajózási rendeletén és az azóta kibocsátott különböző hatósági rendeleteken alapul. Meglehető zűrzavar uralkodik e téren még a szakemberek között is. *Král* Miklós dr. nem pusztán a fennálló vagy részben érvényes rendeletek gyűjteményét adja művében, hanem rendszeresen feldolgozza az egész tengerészeti közigazgatási jogot, tárgyak szerint csoportosítva. Az érdekes tanulmány ára 5 korona.

SZÍNHÁZ.

A baba.

Ordonneau és *Andran* elmés, kedves operettje, *A baba* került tegnap este színre a Fenice-színházban. Közönség csak csekély számban jelent meg a színházban, pedig az előadás a jobbakk közé tartozott. Az igaz, hogy ebben az operettben a játék szinte fontosabb az énekénél. *Rontay* Boriska Alésia hálás szerepét ügyesen aknáztta ki. Bájos és kedves mozgóbaba volt, aki érthetővé tudta tenni azt az elragadtatást, amelylyel környezete körülvette. Kapott is sok tapson kívül egy gyönyörű virágkosarat is. *Zalay* Margit (*Lancelot*) szintén jó jellemzéssel játszotta a tapasztalatlan, félénk fiatal noviczius szerepét, akinek szívében észrevétlenül kinyílik a szerelem virága. *Benkóné* (*Hilariusné*), *Szatlmáry* Árpád (*Hilarius mester*), *Borbély* Sándor (*La Chanterelle báró*) és *Faludy* Károly (*Leromois gróf*) sokszor megkaczagtatták a közönséget humoros szerepükben. *Ladiszlayt* (*Maximin atya*) nyílt színen megtapsolták énekéért, amelylyel a kis novicziust ultra bocsátotta. Meg kell dicsérnünk ezuttal a rendezést is. A második szakasz zárójelene meglepően ügyes és életteli teljes volt.

Ma este a *Tavasz* című operett kerül színre.

Műsor.

Péntek: *Bánk-bán*.
Szombat: *Kis császár*.
Vasárnap d. u.: *Szabin nők elrablása*.
este: *Náni*.

KIVÁNDORLÁSI ÜGYEK.

— **A Pannonia elindult.** A kivándorlókat szállító *Pannonia* Cunard-gőzös ma délután egy órakor indult el kikötőnkől New-Yorkba. A hajón 1158 kivándorló utazik az újvilágba; ezek között 66 gyermek s 12 csecsemő van. Harminczkét másodosztályu utas is utazik a hajóval. A *Pannonia* utközben *Palermót* is fogja érinteni és 18 nap múlva érkezik New-Yorkba.

— **Az amerikai bevándorlás.** Ellis Island statisztikai hivatalának kimutatása szerint — mint New-Yorkból jelentik — az idei esztendő négy első hónapjában oly hatalmas arányokat öltött a bevándorlás, hogy ez idő alatt 124,000 emberrel több érkezett a bevándorlási állomásra Európából, mint a múlt év ugyanezen időszakában. Ez idén ugyanis 289.190 kivándorló érkezett január 1-től április 30-ig, míg tavaly ugyanezen idő alatt csak 164.424. Május hava mindjárt újól kezdődött, mert már a szép május elsején 4750 kivándorló került Ellis Islandon a vizsgálóbiztosok elé s valamennyi átesett még aznap a szokásos vizsgálaton.

— **Kivándorlás Délafrikába.** Az utóbbi időkben nem egy ízben előfordult, hogy a Délafrikába kivándorolt magyar honpolgárokat, mert elegendő készpénzüik nem volt, az angol hatóságok nem engedték partra szállani. Ezek a szerencsétlen emberek aztán csak nagy vesződéssel, a magyar-osztrák konzulátusok segítségével vagy könyöradományok kéregetésével tudnak visszajutni Magyarországra. Hogy az ilyen eseteknek elejét vegyék, a belügyminiszter leiratban hívja föl a hatóságokat, hogy figyelmeztessék a kivándorolni akarókat, hogy Délafrikában a partraszállást csakis abban az esetben engedik meg az angol hatóságok, ha az illető birtokában legalább is 20 font sterling, vagyis 280 korona készpénz van. Angol hatóságok ettől a rendelkezéstől csakis akkor térnek el, ha a kivándorló olyan munkaszerződést tud fölmutatni, amelyet az illetékes helyi hatóság és annak a kikötőnek az angol konzulja láttamozott, ahonnan az illető egyén elindult.

KÖZGAZDASÁG.

— **A német kivitelért.** Magyarország Középeurópai Közgazdasági Egyesülete felhívást adott közre, melyben a német vámszerződés ügyében adatokat akar szerezni, hogy minő intézkedésekkel, könnyítésekkel, kedvezményekkel lehetne a közigazgatási, adózási, vám-eljárás, forgalmi és tarifapolitika, pénz- és hitelviszonyok körében ellensúlyozni a Németországba irányuló kivitel nehézségeit és biztosítani e fontos kiviteli piac fenntartását. Akiknek ezen a téren mondanivalójuk van, közöljék azt az egyesület titkári hivatalával (*Bálvány-utca* 2.) s vegyenek részt az anyag egybegyűjtése és előkészítése után megtartandó szaktanácskozáson. Az egylet elnöke *Wekerle* Sándor.

— **Forgalmunk Egyiptommal.** Kairói konzulátusunk jelentése szerint Egyiptom szeszükségletének majdnem egészét eddig Ausztria-Magyarország fedezte; az 1904. évben azonban a szesz bevétele az eddigi mennyiség felére hanyatlott. A sörbevitel ismét emelkedett, még pedig 27,828 sterlingről 31,745 sterlingre. Az épületfa bevétele 360,000 sterlinget tett ki. A bevitel szivarkapapirosból, továbbá nyomdai és írópapirosból igen jelentékeny és emelkedik. A kikészített bőrök bevétele Magyarországból körülbelül 20,000 sterlingre emelkedett; ezek minősége a hasonló francia gyártmányéval majdnem teljesen egyenlő. A butorbevitel Ausz-

tria és Magyarországból jelentékenyen emelkedett, még pedig körülbelül 55,000 sterlingről 70,000 sterlingre.

— **Előadás a délafrikai kivitelről.** *Ramberg* báró johannesburgi konzulunk e hó 19-én, pénteken délután 4 órakor a budapesti kereskedelmi és iparkamarában (V. Szemere-utca 6.), előadást fog tartani Délafrika üzleti viszonyairól és az odairányuló kivitel eshetőségeire nézve készségesen szolgál felvilágosításokkal. A kamara erre az előadásra az érdeklődő kereskedőket és iparosokat ez uton meghívja.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Varga Mihály Szeged. — Szabó R. dr., Bernhardt Gyula Budapest. — Blau Ede Bécs. — Fleischmann S., Rosenzweig N. Budapest. — Steiner Emil Bécs. — Grosz Gyula, Deutsch Jakab Budapest. — Nagy Gusztáv Belgrád. — Lusztig Sámuel, Hertler Ignác, Mayer Károly, Weisz Béla, Müller Mór Bécs. — Eichelburg Ernő gróf Trieszt. — Klinger Miksa, Berzeviczy Mór Budapest.

Deák szálloda. Krencsey Géza, Nedeczky László, Vojnovics Cz. dr. Budapest. — Goldberg J. és neje, Taubinger Rudolf Bécs. — Morea János Rákospalota. — Radovitz báró és neje, Häckel Hugó és neje Salzburg. — Bischof Miklós Pakrácz. — Böhm-Bawerk A. Krems. — Lowland Lajos és lánya Páris. — Zdaor E. dr. Debreczen. — Fuchs M., Erhardt Gyula és neje Budapest.

De la Ville szálloda. Farkas Béla Nagyváradi. — Splényi báróné, Kutner József Budapest. — Hoffmann N. Prága. — Csató Ferencz Tóvis. — Zapletal Ferencz Hradisch. — Bekron L. Lissa. — Droppa Rezső Goszpics. — Kubik József Hohenfluss. — Svoboda József Glogovác. — Werner A. Wymingen. — Wiedmar Pál Liel. — Daubenmayer Gáspár Zürich. — Boginski Lajos Varsó. — Schröder Vilmos Berlin. — Apuska József Temesvár. — Korniss Géza Aussee. — Fuchsel Márton Eibisvald. — Horváth Teréz Trieszt.

Quarnero szálloda. Maynago G. Zára. — Rotter Adolf, Höfer Ferencz, Strobel Lajos Bécs. — Veit Henrik, Szabó József Trieszt. — Bach Gyula, Ehrlich Ferdinánd Budapest. — Lauchi Károly, Demistrievidh Mihály Trieszt.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

Május 18-án.
Tonci, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 84, kapitány Gamulin, Brenóból.
Vasiliki, török lobogó alatt, tonnatartalma 330, kapitány Tatera, Molfettából.

Indult:

Május 17-én.
Pocasset, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1726, kapitány Owen, Syraba.
Tirol, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1747, kapitány Gilhuber, Triesztbe.
Tabor, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1323, kapitány Oneto, Marseilleba.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Adria május 17-én Velenczéből Triesztbe.
Andrássy május 18-án Nápolyból Genuába.
Balaton május 17-én Havreből Rouenba.
Báthori május 17-én Fiuméből Rotterdamba.
B. Kemény május 17-én Fiuméből Siracasába.
Jókai május 12-én Fiuméből Pernambucóba.
Kassa május 18-án Port Maurizióból Marseilleba.
Lederer Sándor május 19-án Valenciából Triesztbe.
Rákóczi május 18-án Marseilleből Nizzába.

Indult:

Szell Kálmán május 17-én Alicanteből Barcelonába.
Tisza május 17-én Messinából Maliába.
Zrinyi május 17-én Valenciából Marseilleba.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Kiss
szerencsége

Nagy!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet KISS bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyereményeket KISS bankházában.

Az eddigi húzásoknál szerencsénk volt már

Háromszor a jutalmat

600.000 koronát = **1.800.000**

és egy nagy nyereményt

400.000 koronát = **400.000**

Összesen 2.200.000

4 sorsjegyre

koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes húzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihuzott nyeremények azonnal kifizettetnek.

Kísérlelje meg szerencsését Kiss bankházában, mert

KISS szerencsége NAGY!

A XVI. sorsjáték I-ső osztályának húzása f. é. május 25 és 26-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolcad 1 K 50 f. | Egy fél . . . 6 K.
Egy negyed 3 „ — „ | Egy egész . . . 12 „

Kiss Karoly és Tsa

a magyar kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusító-helye.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. sz.

KISS-féle sorsjegyek kaphatók:

FIUMÉBAN: Vjenceslav Lenac, Via Fosso, Georg Trbojevic, Via Fiumara, Anton Wolf, Via della Pile 2., A. Potosnjak, Via Molo 2., G. Sikic, Via Andrassy 7.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“ a legjelesebb égvényes gyógyászati vanyuviz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétel, rendkívül dus, főleg kötött szensav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja a pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorbél bajokban, gyuladós hólyag és köszvényes bántalmak és a belsőszervezet minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden cél-tudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

A „Répáti-víz“ főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa özegnél, Via Stefano 1.

Telefon 518.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo, Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

Állást keres

30 éves, keresztény uriember. Nyolcz évig volt fővárosi hírlapíró; okleveles vivómester. Jogvégzettsége van s beszél magyarul, németül s kevésbé olaszul. Megkeresések kéretnek a kiadóhivatalba „F“ jelige alatt.

Szedőinas,

tisztességes szülők gyermeke kezdő fizetéssel felvétetik az „Unio“ nyomdában, Adria-palota.

Legújabb divat.

Angol kelmék hölgyek számára óriási választékban, az ismert olcsó árakon

Fehér battist, áttört	méterje 13 krajezar,
Zefir, divatos mintákban	„ 16 „
Percail, elegáns szinezéssel	„ 16 „
Zefir, legjobb minőség, szolid színek	„ 20 „
Szövetek, 115 cm. széles hölgyruháknak	„ 48 „
Pongées tiszta selyem, modern rajz-zal, I-a minőség	„ 88 „
Crepon, gyapjuból, nagy választék	„ 17 „

Minden az évadhoz szükséges cikk napról-napra friss választékban.

WEISS M.

Szabott árak. **FIUME, CORSO II. TELEFON.**

Eladása divatos kézi munkáknak, hölgyek részére szövetek, butorszövetek, vásznak, fehérneműk, gyapotkelmék, selymek, keztük, szörmék, esernyők stb.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, **FIUME** palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

➔ SZÁLLIT ➔

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

➔ ESEGUIISCE ➔

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.